

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 01.12.2023
Sayı: 58

7393

Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ
Muğla Milletvekili
Saadet Partisi Grup Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 01.12.2023

Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ
Muğla Milletvekili

Türkiye Ak Parti hükümetleri döneminde ve özellikle 2017 yılından itibaren ekonomiden, eğitime, güvenlikten yargıya, sağlık hizmetlerinden tarım sektörüne ciddi bir varoluş sorunu ile karşı karşıyadır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte her alanda büyük atılımların yapılacağı, bürokrasinin azaltılacağı, iş ve icraatların daha hızlı ve verimli bir şekilde yürütüleceği, refah seviyemizin artacağı söylenmişti.

Nerdeyse söylenen hiçbir söz ve vaat yerini bulmadığı gibi, önceki yıllarda yapılmış ve icraata geçirilmiş görece bazı uygulamalarda hovardaca harcanmış ve işlevsiz hale getirilmiştir.

Ülkemizin tarımsal destekler anlamında yaklaşık 24 milyarlık bir miktara ulaşması sadra şifa olmamıştır. Tarımsal hasılda Avrupa'da birinci, dünyada 10'uncu sırada yer aldığı söylenen ülkemizde samandan buğdaya, mercimekten pirince, canlı hayvandan et ve süt ürünlerine nerdeyse ithal etmediğimiz bir gıda maddesi kalmamıştır. Ve işin en acı tarafı; dünyada son üç yılda gıda fiyatları en çok artan ülke durumundayız.

Bu acı gerçeğin temel sebepleri arasında:

- Gübre, Mazot ve Diğer Maliyet Arttırıcı Unsurların Olumsuz Etkisi,
- Çiftçilere Verilen Eğitimin Yetersiz Oluşu,
- Tarım Arazilerinin Parçalı ve Dağınık Yapısı,
- Tarımsal Üretimde Verim ve Kalitenin Düşük Olması,
- Sulanabilen Arazi Miktarının Azlığı ve Mevcut Su Kaynaklarının Etkin Kullanılamaması ile yanlış ekonomi ve tarım politikaların tüm bu olumsuzlukları besleyen uygulamaları bulunmaktadır.

Sadece bu kadar mı? Elbette değil... Yurt içinde uygulanan absürt ve gerçeklikten uzak tarım politikalarını sınır ötelere hatta kıta uzaklığında yerlere de taşıyan bir hükümet ile yönetilmekteyiz. Bunun son örneği dönemin Tarım ve Orman Bakanı Mehdi Eker'in, 2013 yılında Sudan'da tarımsal üretim yapmak üzere 99 yıllığına 780 bin 500 hektar tarım arazisi kiralanması ve aradan geçen 10 yılın sonunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla Sudan ve Türkiye arasında ihdas edilen şirketin tasfiyesine karar verildiğidir.

Resmî Gazetede yayımlanan karar ile Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketi tasfiye edilmiştir.

Bu bağlamda:

- 1) Bugün (1 Aralık 2023) yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile 10 yıldır süren, Sudan'da tarımsal üretim yapma uygulaması hangi gerekçelerle sona erdirilmiştir.
- 2) İlk olarak dönemin Tarım Bakanı Mehdi Eker'in, 2013 yılında Sudan'da tarımsal üretim yapmak üzere 99 yıllığına 780 bin 500 hektar tarım arazisi kiralanması ile gündeme gelen söz konusu uygulama ile devlet ve özel sektörün paydaş olacağı söylenmişti. Özel sektörün katkısı ve katkı veren paydaşların isim ve maddi büyüklükleri nelerdir, ne kadar katkı vermişlerdir?
- 3) Resmî Gazete'de yayınlanan Karar ile Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık şirketindeki kadro ve pozisyonların da iptal edildiği, tasfiye işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yürütülerek ortaklık payından kaynaklı tüm hak ve yükümlülükler TİGEM'e devredilir denilmektedir. Tasfiye edilen tüm bu kadrolar için bugüne kadar ne kadar bir kamu kaynağı aktarılmış, bu kadroların hangi pozisyonlarda istihdam edilmesi düşünülmektedir?
- 4) Dönemin Tarım ve Orman Bakanı Faruk Çelik: "Sudan'da tarım, vizyon meselesi" demiş ve buna eleştiri yönelten uzmanlara, siyasetçilere ironi içeren bir yaklaşımla vizyonsuzlar iması yapmıştı. Bu durumda tasfiye edilen vizyon mudur yoksa ülkenin kaynakları mıdır?
- 5) Yine dönemin Tarım ve Orman Bakanı Sn. Pakdemirli: "En sonunda arazimize kavuştuk" diyerek Anadolu'da bitirdikleri tarımı uzak diyarlarda aradıklarını itiraf etmiştir. Şimdi tasfiye edilen söz konusu uygulama ile Afrika'daki tarım arazileri de mi bitirilmiştir?
- 6) Tüm bu on yıllık süreçte Sudan'da kiralandığı ifade edilen söz konusu arazilerde ne gibi tarımsal faaliyetler yapılmıştır?
- 7) Söz konusu tarımsal faaliyetler için bugüne kadar ne kadar maddi kaynak aktarılmış, bu kaynaklar sonucunda ne kadar katma değer sağlanmıştır?
- 8) Söz konusu kiralama işlemleri ve yürütülen tarımsal faaliyetler sonucunda ne tür ürünler yetiştirilmiş, bu ürünlerden Türkiye olarak ne kadar kullanım sağlanmış ve ne kadar ihracat yapılmıştır?
- 9) Sudan'da tasfiye edilen "vizyon projesi" dışında, önceki dönemlerde uygulamaya konulan ve tasfiye edilmesi planlanan başka "Vizyon Projeleri" var mıdır?

